12de JAARGANG — CURACAO DEN 2n NOVEMBER 1895 — N° 618

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50 voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 2,50, cada regel mas fl. 0,07½.

HET PROTEST DES PAUSEN

Aan den heer kardinaal M. RAMPOLLA DEL TINDARO, Onzen Staatssecretaris.

Mijnheer de kardinaal.

De ongewone staatkundige betoogingen, waarvan de laatste nagalmen nauwelijks zijn weggestorven in de straten dezer stad, leiden Ons er toe, over dit onderwerp eenige woorden tot u te richten, niet zoozeer om de droefenis Onzer ziel te uiten dan wel om te wijzen op den ernst van het feit en de bedoelingen, die 't het aanzijn gaven.

Voorwaar, het scheen Ons toe, dat Wij met het oog op het gevoel van menschelijkheid en van betamelijkheid, dat zelfs in de door hartstocht opgewonden gemoederen bestaat, tenminste eenigen eerbied voor Onzen ouderdom hadden mogen hopen.

Integendeel, men heeft ruw-weg willen doortasten, in die mate zelfs, dat men Ons bijna tot onmiddellijk getuige gemaakt heeft van de verheerlijking der Italiaansche revolutie en van de berooving van den H. Stoel, die er het gevolg van is.

Door Gods genade vertrouwd met het lijden en de vergiffenis, vergeten Wij de beleediging, Ons persoonlijk aangedaan, te meer daar Wij de godsvrucht der Katholieke natiën zich uit eigen beweging hebben zien ontvouwen om Onze huidige bitterheden te verzoeten, en onder die volken Italië zich hebben zien onderscheiden door edelmoedige protesten en zeer kostbare betuigingen van liefde.

Maar hetgeen Ons ontroert en Ons bedroeft, is de plechtigheid der beleediging van de rechten des Apostolischen Stoels en de klaarblijkelijke bedoeling om een conflict, welks verderfelijke uitwerkselen door niemand kunnen gemeten worden, te doen voortduren in plaats van te stillen.

De op zichzelf reeds uitschijnende ernst dier daad wordt nog in het licht gesteld door de bekentenissen harer bedrijvers en dergenen, die haren lof gezongen hebben. Door het gebeurde van 1870 te verheerlijken, gelijk geschied is, hebben zij bovenal ten doel gehad de vruchten der verovering te verzekeren en Italië alsmede de geheele wereld te doen verstaan, dat de Paus, voor zooverre dat van hen afhangt, voortaan moet berusten in eene gevangenschap zonder hoop op bevrijding.

Dat is niet alles. Zij hebben nog een schrede verder willen doen naar een uiteraard anti-godsdienstig ideaal. Inderdaad, het hoogste doel der bezetting van Rome — Wij zeggen niet: volgens de bedoeling van allen, die eraan medewerkten, maar volgens het doelwit der sektarissen, die er de eerste drijvers van waren — is niet, of is ten minste niet volslagen bereikt door het totstandkomen der staatkundige eenheid. Neen, die daad van geweld, welke weinig voorbeelden heeft in de geschiedenis, moest volgens de besluiten der sekte tot middel dienen en het voorspel zijn van eene duisterder onderneming. Als men de hand uitstak, om de muren der burgerlijke hoofdstad omver te werpen, geschiedde dat, om des te beter in de priesterlijke stad bres te schieten; en teneinde van nabij het geestelijk gezag der Pausen te kunnen aantasten, begon men met er den aardschen schutswal van neer te halen.

Kortom, toen zij zich aan het Romeinsche volk kwamen opdringen, aan dat volk, dat tot het laatste oogenblik trouw bleef aan zijn vorst en met kracht weerstand bood aan machtige en onophoudelijke aanzoeken van buiten, voedden zij het welgerijpte plan om de lotsbestemming der bevoorrechte stad te veranderen, haar te hervormen, haar weer heidensch te doen worden, hetgeen in hunne spreekwijze werd genoemd: het aanzijn schenken aan het derde Rome, waaruit, als uit een middelpunt, eene derde beschaving zou schitteren.

Inderdaad, men heeft niets gespaard en spaart nog niets, meer nog dan buitenaf wel schijnt, om deze noodlottige bedoeling te verwezenlijken. Het duurt reeds vijf-en twintig jaar, dat Rome, om zich heen schouwende, den tegenstander der Christelijke instellingen en van het Christelijk geloof meester van het terrein ziet.

Het ziet de meest bedorven leerstellingen verbreid, den persoon en het ambt van den Stedehouder Gods ongestraft veracht; de vrijdenkerij gesteld tegenover het Katholiek dogma, den maçonnieken zetel tegenover den Stoel van Petrus. En juist aan dat noodlottig geheel van denkbeelden en feiten heeft men dezer dagen een schijn van recht en duurzaamheid trachten te geven, door er het zegel op te leggen van eene nieuwe wet en door ze te vieren met rumoerige betoogingen, die openlijk geleid werden door de aan God vijandige sekte. Is dat de triomf der Italiaansche zaak, of is het niet veeleer het aanbreken van den geloofsafval?

De rechtvaardigheid is zeker van de eind-overwinning, evenzeer als Rome van de onwrikbaarheid zijner hooge bestemming. Maar inmiddels wordt gene onder den voet getrapt, en wordt deze tegenwerkt door de samenzwering der verdorven genootschappen en het onzinnig werk van hen, die ze begunstigen.

En welk voordeel plukt het land ervan? De verovering van Rome werd in de oogen der Italiaansche volken verheven als de dageraad des heils en een waarborg van toekomstigen voorspoed. Wij zullen niet nagaan, of de gebeurtenissen de belofte bewaarheid hebben in wat betreft de stoffelijke goederen. Maar dit is zeker, dat deze voltrokken verovering Italië zedelijk verdeeld heeft in plaats van het te vereenigen. Het is een feit, dat sedert dien tijd de hebzucht van allerlei aard hoe langer hoe stoutmoediger werd; het zedenbederf en de verzwakking van het godsdienstig geloof breidden zich uit onder de schaduw van het publiek recht; de verkrachtingen der menschelijke en goddelijke wetten vermenigvuldigden zich: men zag de uiterste partijen en de opgewonden massa's in aantal en kracht toenemen, saamgezworen om de burgelijke en zedelijke orde tot in hare grondslagen omver te werpen.

Te midden dier altijd wassende rampen ziet men den oorlog tegen die goddelijke instelling, waarop men zijne hoop moest bouwen als op het grootste en zekerste redmiddel, niet verminderen maar steeds heviger worden. Wij bedoelen den strijd tegen de Kerk en bijzonder tegen haar zichtbaar opperhoofd, wien tegelijkertijd met de wereldlijke macht de zelfstandigheid ontrukt werd, welke evenzeer de Pauselijke waardigheid toekomt, als zij noodzakelijk is voor de vrijheid van het apostolisch ambt. En tevergeefs neemt men zijnen toevlucht tot wettelijke hulpmiddelen. Geene rechtsbeschikking zal ooit de ware onafhankelijkheid kunnen toekennen zonder een wereldlijk machtsgebied. De toestand, dien zij zeggen Ons te hebben gewaarborgd, is niet die, welke Ons verschuldigd en noodzakelijk is; het is niet eene wezenlijke maar schijnbare en hersenschimmige onafhankelijkheid, wijl zij afhangt van den willekeur van anderen. Dezen vorm van onafhankelijkheid kan immers degene, die hem gegeven heeft, weer ontnemen; gisteren heeft men hem voorgeschreven, morgen kan men hem opheffen. Hebben wij niet in de pas verstreken dagen de afschaffing der zoogezegde Pauselijke waarborgen eenerzijds hooren vragen en anderzijds op

---

FUEILLETON

Pam di cada dia

Diego tabata un huerfana pober. Su tata a moeri den mina ora e mina a boela i su mama jen di tristeza no por a wanta e golpi; un anja despues el a sigi su esposo den graf i a larga Diego sol, un pober mucha di seis anja. En berdad su bisinjanan a juda e mama tantoe koe nan tabata por, pero morto nan no por a kita for di djele. Tabata anoche. E Diego chikitoe, koe tabata droemi banda di djele a spierta, pasobra un manoe frioe a cai ariba su frente i el a tende su mama bisa: „Diego, mi ta bai, pero bo tin un mama den cielo, aja lo nos mira otro trobe," i el a moeri.

Su marduga un bisinja a haja Diego droemi abao na suela coe lagrima ariba su cara.

Banda di misa tabata biba un homber i muher birtuoso, sin jioenan i pober, pero nan tabatin basta i tabata ricoe den bon obranan. E muher bieeuw tabata e bisinja coe a haja Diego droemi abao mientra su mama tabata droemi morto ariba cama. Sin lamantele el a carga Diego den su braza; hibele su cas, ponele ariba su mes cama i a coeminza cayenta un poco lechi: E esposonan a resolve di cria Diego.

Dos tres dia Diego a keda manera el no tabata sabi nada mas, ora un dia, despues koe señora Maria a laba su cara i a bistiele su panja, el a ponele su manoe ariba su cabei pretoe. A parce koe esai a haci Diego corda kiko a pasa, el a pone su cara ariba pecho di Maria i a coeminza jora manera su corazon chikitoe lo kibra. Señora Maria a largele asina te ora Diego a bisa: „Na oenda cieloe ta? Mi mester bai cieloe mama a bisa koe lo mi mirele aja." i el a coeminza jora di nobo.

Señora Maria a console diciendo: Bo i a mi lo nos poerba di bai aja, pero nos mester warda un poco ainda. Bam juda mi awor."

Señora Maria tabatin un costumber birtuoso. Toer anochi el a bai misa pa jena un lampi koe tabata colega dilanti di un cuadro di La Virgen di siete dolor. E cuadro no tabata muchoe bonita. Diego a hinca rodia i a mira e Señora mientra e tabata basja zeta den e lampi, caba e señora a bin hinca rodia banda di Diego diciendo: "i awor mi jioe duci larga nos reza un Ave Maria na honor di nos Mama.

E mucha ta kita wowo for di cuadro, ora el a tende „Mama," pero el no dici nada solamente: Ave Maria. Toer anochi el a bai koe señora Maria pa haci mescos.

Un cierto anochi ora Maria a caba di drecha e lampi e dici koe Diego: „Awor bo sâ camina di cas; bo kier keda aki pa reza bo oracion di anochi, anto mi ta bai cas pa drecha coemindia," i esai a bira costumber tambe.

Un dia na mesa Diego a hinca un pida pam den su sacu sin koe su majornan a ripara.

Ora anochi a sera i ora el a caba reza su oracion di anochi el a cohe e pam, el a subi ariba un banki i el a poné e pam den armbus.

„Mama," bo tin hamber bo ta tantoe bleek, i ami no ta sufri hamber mas. Esaki ta mi mes pam mama — i despues di un momentoe—e pam ta pa bo, mama." Despues el a curi bai cas i su marduga e pam a disparce.

Asina a pasa muchoe dia, pero su „mama" a keda mes flacoe bleek i mes tristoe.

Como mucha jeen di confianza den señora Maria el a contele kiko el a haci toer dia. El a comprende Diëgo i dici coe e: Mi jioe, nos santa Mama no ta come e sorto di pam."

„Si, mama, El a come, toer mainta e pam a disparce"

„Wel lo nos dunele awe anochi atrobe e pam, i den su mes el dici: „lo mi mira kiko ta socede."

E mes anochi, despues di a sali for di misa el a sconde afor i bin para dilanti di un bentana, i a mira Diëgo, despues di a reza su oracion di anoche; sub banki i pone e pam camina di coestumber. El a warda cincoe minuut ainda rezando su rosario.

Anto el a mira un mucha homber mas grandi koe Diëgo, pero mas pober bistir, drenta misa. El a bai largoe te na e cuadra; ta gloria su curpa, ta cohe pam, ta besele i hinkele den su sacu. El a bolbe gloria su curpa i kier a sali for di misa, ora señora Maria a tenele.

„Pakiko bo a bini aki?"

Ami — mi ta meen — mi a bini pa e pam.

Mi no a hortele. Siman pasar mi a muri di hamber. Mi a pidi La Birgen pam, i desdi e dia El ta duna mi toer anochi un pida pam."

„Com bo sabi koe La Birgen ta duna bo?"

„Pasobra mi a pidiele. Mi a suplikele di no larga mi muri di hamber i p'esei, toer anochi mi a hanja pam."

‚'No tene miedoe, pober mucha mi ta comprende. Come bo pam koe un coerazon gradecido i bin bisita mi majan mainta. Nos no tin muchoe, pero bo tin menos. Lo nos juda bo. Lo bo tende mas di pam di cada dia di La Birgen."

Diëgo i Juan a bira bon amigo; i ora señora Maria i su esposo a bira muchoe bieuw pa traha, nan no tabatin di mester di judanza di otro, cuater man moza a juda nan haci nan trabao.

dreigende wijze in het uitzicht zien stellen?

Maar noch de bedreigingen, noch de sofismen, noch de ongepaste beschuldigingen van persoonlijke eerzucht zullen er in slagen in Ons de stem van den plicht tot zwijgen te brengen.

Welke de ware waarborg van de Pauselijke onafhankelijkheid is, welke hij wezen moest, heeft men bij voorbaat kunnen zien van het oogenblik af, waarop de eerste Christelijke keizer besloot den zetel des Rijks naar Byzantium te verplaatsen. Sedert dien tijd tot dien, welke Ons het meest nabij ligt, heeft niemand van hen, die optraden in de Italiaansche zaken, zijn zetel meer te Rome gevestigd. Zoo werd de Kerkelijke Staat geboren en kreeg hij leven, niet door middel van het fanatisme, maar door de beschikking der Voorzienigheid, welke in dien Staat de beste titels vereenigde, welke het bezit eener souvereiniteit wettig kunnen maken, nl. de dankbare liefde der volken, met weldaden overladen, het volkenrecht, de vrijwillige toestemming der burgelijke maatschappij, de erkenning der eeuwen. In de hand der Pausen was de schepter nooit een hinderpaal voor den herdersstaf. Inderdaad, de Pausen, Onze voorgangers, die door de heiligheid des levens en de uitmuntendheid van hun ijver schitterden, droegen dien staf. Dikwerf werden zij geroepen om de moeilijkste geschillen te beëindigen; hun onverzettelijken wil plaatsten zij zegepralend tegenover de buitensporige grillen der machtigen; zij redden in gevaarlijke omstandigheden in Italië den schat des geloofs en verspreidden van het Oosten naar het Westen het licht der Christelijke beschaving en der Verlossing.

En zoo thans, in weerwil van de moeielijke en harde toestanden, het Pausschap zijn weg vervolgt te midden van den eerbied der natiën, zoo hebbe men dat niet toe te schrijven aan het gebrek aan menschenlijke hulp maar wel en inderdaad aan den bijstand der hemelsche genade, welke het Souvereine Pausschap nooit ontbreekt. Zou men kunnen zeggen, dat de wonderbare groei der jeugdige Kerk ook het werk was van de vervolgingen der Heidensche keizers?

Wij zouden wenschen, dat deze waarheden beter door den practischen zin der Italianen begrepen werden. Niet van hen spreken Wij, die door valsche leerstellingen zijn afgedwaald of met de ketenen der sekte gebonden zijn, maar van hen, die, hoewel vrij van die banden en geen blinde aanhangers dier leerstellingen willende zijn, den geest verduisterd hebben door den politieken hartstocht. Mogen zij begrijpen, hoe verderfelijk en zinneloos het is, de ware plannen der Voorzienigheid tegen te streven, te verharden in een tweespalt, die slechts ten goede komt aan de handelingen van zeer vermetele partijen en nog meer aan de vijanden van den Christelijken naam! 't Was voor ons schiereiland een zeer bijzonder voorrecht en een groot geluk, onder duizenden uitgekozen te zijn om den Apostolischen zetel te bewaren; en alle bladzijden zijner geschiedenis getuigen van den overvloed van heil en van de vermeerdering van glorie, waarvan de onmiddellijke zorg van het Roomsche Pauschap altijd de bron was. Zou het karakter van dit Pausschap verouderd of de vruchtbaarheid zijner werking verzwakt zijn?

De menschelijke dingen veranderen, maar de weldoende kracht van het opperste ambt der Kerk komt van boven en blijft altijd dezelfde.

Voeg daarbij, dat het, gevestigd om zoo lang te duren als de eeuwen, met liefdevolle waakzaamheid den loop des menschdoms volgt en niet weigert, zooals zijne vijanden valschelijk beweren, zich in de mate van het mogelijke te schikken naar de redelijke behoeften van den tijd.

Leenden de Italianen Ons een gewillig oor, putten zij uit de traditiën der voorvaderen en uit de kennis hunner ware belangen den moed, om het juk der vrijmetselaars af te schudden, Onze ziel zou met betrekking tot dezen Italiaanschen grond, zoo teederlijk bemind, zich voor de zoetste hoop openen. Maar geschiedde het tegendeel — smartelijk is het te moeten zeggen — dan zouden Wij slechts nieuwe gevaren en nog grootere verwoestigen kunnen voorspellen.

Met de volheid eener bijzondere genegenheid geven Wij u, mijnheer den kardinaal, den Apostolischen zegen.

LEO PP. XIII.

Uit het Vaticaan, 8 October.

DE BEROOFDE EN DE BEROOVER

(INGEZONDEN.)

Eens ging een reiziger over een verlaten, eenzamen weg. Hij had een niet te versmaden geldswaarde bij zich in zijn valies, in zijn gordel, in de voering zijner kleederen. Er loerde eene rooverbende op hem. Eensklaps werd de reiziger besprongen. De hoofdman der roovers nam den reiziger het valies uit de hand, onder voorwendsel, dat het te zwaar was om mee te dragen en het hem slechts hinderde op den weg. Nu mocht de reiziger al protesteeren en luide roepen, dat hij dat valies noodig had op zijne reis, omdat daar verschillende onmisbare zaken in besloten waren, de hoofdman antwoordde, dat hij dat wel beter wist; die dingen waren den reiziger niet noodig; ja zelfs zonder die zou hij veel gemakkelijker reizen. De reiziger gaf niet toe en zei: al kan ik het tegen jullie niet volhouden, toch zeg ik, dat ge dieven zijt en mij berooft van zaken, die ik niet missen kan. En de man riep zoo hard, dat hem de roovers begonnen te sussen en te zeggen: Nu, wees nu maar stil, de heele wereld heeft daar niet mee noodig; wij zullen u het geld laten, dat ge nog in uw gordel hebt; wij zullen u ook wel wat teruggeven uit uw valies; maar dan moet ge doodstil zijn en niet klagen, dat wij uw valies meê nemen." Maar wat zij ook praatten, de man bleef zijn valies terugeischen, als zijn rechtmatig eigendom. Dat verwonderde de roovers nu wel en het verdroot hun nog meer. De hoofdman meende echter nog te moeten zeggen: „Wat een brutale kerel! Ik doe hem de schoonste beloften en toch Staat hij zijn valies niet af en wil hij niet zwijgen." — En in de overtuiging, als had hij eene goede daad verricht met den reiziger niet van *alles* beroofd te hebben, ging hij naar huis; doch mompelde onderweg nog herhaaldelijk: "Hoe onbeschaamd! *Ik* doe mijn best en *hij* wil maar niet!

Die geschiedenis kwam wij in den geest, toen ik het nummer van *El Porvenir* las van Zaterdag 26 Oct. 95. Daarin komt een bericht voor, meldend, dat de Italiaansche regeering eene verzameling van stukken heeft uitgegeven, welke licht moeten werpen op de houding der Italiaansche regeering tegenover het Vaticaan, sinds 1870. Daar komen in voor al de onderhandelingen, die er aangeknoopt zijn, van af Kardinaal Antonelli tot nu toe. Tot zooverre is het bericht nog onberispelijk; doch wat nu volgt is zoo verregaand ongerijmd, dat het waarlijk te verwonderen is, dat eene redactie, die overigens blijk geeft van beschaving en fijnen tact, zoo iets kan neerschrijven. „*Daaruit blijkt duidelijk, dat de Italiaansche regeering alles gedaan heeft, wat zij kon, om van het Vaticaan eenige concessies te verkrijgen ten einde tot den vrede te komen, maar het Vaticaan weigert elke concessie, om zoodoende te kunnen blijven klagen over het verlies van zijne vrijheid.*" Fraai, niet waar? Niet alleen, klaagt hier de rooverhoofdman over de onbeschaamdheid van zijn beroofde; maar die rooverhoofdman, wordt waarlijk nog in bescherming genomen tegen den beroofde.

Maar is dan alle begrip van recht verloren gegaan in onze maatschappij? Kan een roover condities stellen, aan een eerlijk man, dien hij uitgeschud heeft? Kan hij zich met recht beklagen over verongelijking, omdat de beroofde niets met hem te doen wil hebben, en zijn rechtmatig eigendom blijft terug eischen?

Om onderhandelingen over eene zaak te kunnen aanknoopen, moeten, ook in de burgerlijke zaken, minstens drie voorwaarden aanwezig zijn. Er moet eene zaak zijn, die voor verhandeling geschikt zij; er moeten personen zijn, die wettig kunnen handelen; èn de vorm moet onderhouden worden. Deze voorwaarden zouden verder kunnen uitgebreid worden. Laten wij het niet doen; want het ontbreken van één dezer voorwaarden maakt een contract, ook in burgerlijke zaken, totaal ongeldig. Wat dan te zeggen, zoo niet één dezer voorwaarden maar alle drie ontbreken.

Laten wij zien. Is er eene zaak, die tot verhandeling, verruiling, verkoop, of afstand geschikt is? Neen; want het erfdeel van St. Pieter behoorde niet aan dezen of genen tijdelijk regeerenden Paus, zoodat die daarover beschikken kan, zooals hij bv. zou beschikken over zijn vaderlijk erfgoed. Rome en de Kerkelijke Staten zijn het eigendom der Katholieke Kerk, der Katholieken der geheele wereld. Noch Rome, noch de Kerkelijke Staat zijn indertijd door de wettige eigenaars afgestaan aan den *Paus* alleen; maar aan de Kerk. De Paus bijgevolg kan, als hoofd der Kerk wel den Kerkelijken Staat besturen en al die handelingen stellen welke hij in het belang dier staten noodig oordeelt; maar er in berusten, dat het erfgoed van St. Pieter hem ontnomen worde, dat kan geen Paus zonder onrecht te plegen, aan de geheele Katholieke wereld aan wie de Kerkelijke Staat behoort.

Laat nu den beroover niet aankomen met de laffe boodschap: „Gij hebt dien ballast niet noodig; zonder dien zal de weg des Hemels voor U gemakkelijker zijn." Die boodschap is te laf, te huichelachtig, te Phariseesch, om er op te antwoorden. Althans roovers zijn voor de reizigers de slechtste raadgevers, die zich laten denken. De Paus beweert: ik heb het erfgoed van St. Petrus wel noodig voor het geregeld *bestuur* der kerk (niet voor haar *bestaan*; want *bestaan* zal de kerk toch wel, ook al moet de Paus gelijk St. Petrus zeggen: ik bezit geen cent, *aurum et argentum non habeo*). De roover zegt: ge hebt ze niet noodig. Wie zal gelijk hebben?

Rome en de kerkelijke Staat zijn dus voor geen verhandeling geschikt, omdat zij niet den Paus, maar de gansche kerk toebehooren.

Hieruit volgt van zelf, dat ook de personen, die hier optreden niet tot wettig contracteeren geschikt zijn. Zeker niet de Italiaansche regeering, die het brandmerk van „Statenroof" op het voorhoofd draagt; in plaats van nieuwe contracten te sluiten; moest zij er eerder op bedacht zijn het van anderen ontroofde te restitueeren. Daarbij de Paus is door zijn eed gebonden, om, het erfgoed van St. Pieter ongeschonden over te doen aan zijn opvolger. De Paus kan dus niet contracteeren met wien dan ook, evenmin als de Engelsche Lord het voorvaderlijk kasteel vervreemden kan, dat hij gehouden is op zijne beurt aan zijn oudsten zoon over te doen; de wet zijns lands maakt hem in dezen tot contracteeren geheel onbekwaam.

En wat betreft den vorm van het contract; kan men dien verwachten van iemand, die zijn slachtoffer het pistool op de borst zet en dan zegt: doe afstand van uw geld en goed?

Als er van hardnekkigheid sprake zijn kon, dan is zij niet van de zijde des Pausen, maar van den kant van de Italiaansche regeering, die nu al 25 jaren zeurt en plaagt en belooft en dreigt, om den Paus te brengen tot verzaking van zijn plicht, tot verkrachting van het recht.

De Paus verdedigt het recht en dat is juist het edele in zijne taak. Gelijk de ijzeren ridder der middeleeuwen met zwaard en lans de weduwen en de weezen verdedigde en pal stond tegen de aanranders hunner rechten, zoo staat de Paus pal in de verdediging eener weeze, die in onzen tijd geen beschermer meer heeft nl het recht. Zijne stem zal weerklinken overal waar dat recht geschonden wordt.

Dat moesten vooral zij inzien, die opkomen voor de rechten van zwakkere Staten tegenover sterkere. En daarom verwondert het mij hoogelijk, dat eene redactie, zoo scherpzinnig als die van "El Porvenir" niet inziet aan welke schromelijke inconsekwentie zij zich schuldig maakt, met de Italiaansche regeering in bescherming te nemen. In haar nummer van Vrijdag 20 Sept. jl protesteerde zij krachtig tegen de pogingen van het machtige Engeland om aan Brazilië het eilandje Trinidad afhandig te maken. Nog krachtiger klonk haar protest acht dagen vroeger 13 Sept jl toen zij in een artikel getiteld "La cuestion Inglesa" de inhaligheid van Engeland op de kaak stelde en in gloeiende bewoordingen de zucht van Engeland bestreed, om ook aan deze zijde van de rivieren Esequibo en Pomaron zijze bezittingen uit te breiden. Is dat nu consekwent?

Is, wat hier aan een machtigen nabuur ongeoorloofd is, geoorloofd in Italië? En waar het Venezolaansche en Braziliaansche volk met recht protesteert, is daar hetzelfde protest in dezelfde omstandigheden niet aan den Paus geoorloofd?

En daarom wil het er bij ons volstrekt niet in, dat uit de door de Italiaansche Regeering gepubliceerde stukken blijkt, dat de Paus geen concessies hoegenaamd *wil* doen, alleen om een voorwendsel tot klachten te hebben over gemis aan vrijheid. Wat er uit blijkt is dit, dat de Paus geen duimbreed afwijkt, van zijn recht en dat de Paus de Italiaansche regeering niet erkent als wettige partij, waarmede hij contracteeren kan, maar enkel als eene rooverregeering, die onrechtvaardig goed bezit.

Laat eerst die regeering Rome ontruimen en dan eerst kan er van onderhandelen sprake zijn; niet eer.

Op de vraag, of de Paus daar nu wijs in handelt en of Z. H., om het eens familiar te zeggen, niet beter deed met een half ei te krijgen in plaats van een ledigen dop, is het antwoord niet aan ons, nog aan een enkelen goeden Katholiek. Deze is overtuigd, dat de zorg voor recht en billijkheid in goede handen is en dat de H. Geest, die den Paus bijstaat in zaken des geloofs, hem ook niet verlaten zal in eene zaak, welke van zoo nabij het welzijn der kerk van Christus raakt.

Wij voor ons betuigen, dat het ons verheugt, in een tijd waarin alleen het recht van den sterkste geldt, den Paus nog te zien optreden voor het oude maar niet verouderde, idee van het *recht*, dat blijft bestaan ook al heeft het geen enkel middel om zich te verdedigen en niet ten onrechte heet: *facultas irrefragabilis*, eene macht, die geen inbreuk toelaat.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Ten behoeve van de R. K. Armen is verleden week door den Hoog. Eerw. Provicaris A. Van Baars, van wege het alhier gevestigde Montefiore-fonds in dank ontvangen de som van fl. 50.

—Ingevolge de bevelen van Hare Majesteit, de Koningin-Weduwe, Regentes, werd door zijne Excellentie den Minister van Koloniën aan den Gouverneur de betuiging van den dank van Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes, overgebracht voor de aangeboden heilwenschen en voor de betuigingen van verknochtheid aan Hare Majesteit de Koningin bij gelegenheid van Harer Majesteits jongsten verjaardag.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Pedro Rotundo; Carlota Dubuc de E., Dorotea Ancrima, Pedro Rotundo, Manuel Corsa, Rodolfo Jañez, Maria Curiel, Ricardo Herrera, Leon Febres Castillo, Ramón de Pinedo, Julio Paz Rodriguez, Transito Lemus, M. Van Thijs, Vicenzo D. Agostino, Nelson Geucca.

Niet voor verzending vatbaar: Jacobo van Baars en Aruba, Arnold Maduro.

—Bij Kon. besl. is aan den heer A. D. Capriles, koopman en 2e luit. bij de dd. schutterij op Curaçao, vergunning verleend tot het aannemen van het ordeteeken der 4e kl. van het Borstbeeld van den Bevrijder,

hem door het toenmalig hoofd van het uitvoerend gezag der Vereen: Staten van Venezuela geschonken.

—In dank hebben wij in den loop dezer week van de Heeren Hellmund & C°., agenten der K, W. I. Maildienst een keurig uitgevoerden en onderhouden reisgids met Kaart ontvangen,

Boeiende beschrijvingen en fraaie illustraties leveren den reiziger hier denkbeelden van en verrassende kijkjes op de West-Indische plaatsen en hare bewoners, en lokken tot nadere kennismaking uit. Moge deze reisgids iets bijdragen tot verhooging van den bloei der zoo gunstig bekende Maatschappij!

—Nog hebben wij in dank ontvangen het jaarverslag der Aruba-fosfaat-maatschappij, dat wel een zeer somber beeld geeft van den treurigen toestand is het afgeloopen jaar, maar toch gelukkig de hoop op betere dagen niet uitsluit.

NEDERLAND

'S-HAGE.— Er heeft zich een commissie gevormd met het doel om op den dag der kroning van H. M. Koningin Wilhelmina als huldeblijk van het geheele Nederlandsche volk, te onthullen een collectief monument voor het Huis van Oranje. In de circulaire, verspreid met het doel om giften te verzamelen, wordt gezegd, dat het gedenkteeken den geheelen mannelijken stamboom van Oranje zal voorsteilen en wel den laatsten stamhouder, Koning Willem III in levensgrootte, zijn voorgangers en de laatste prinsen in buste er om heen gegroepeerd. Het zal moeten verrijzen in een van onze hoofdsteden. Het comité tot stichting van bedoeld monument bestaat uit de heeren H. Van Twuyver, oud-burgemeester van Zuid-Scharwoude en candidaat-notaris, voorzitter; Julius Godefroi, secretaris: D. J. Speelman van Deventer, penningmeester.

— De oud-Minister Jhr. C. Hartsen, wiens uiteinde na ernstigen aanval van beroerte in het begin dezer week weldra was te voorzien, is van Donderdag op Vrijdag-nacht, 11 Oct., te drie ure, te Hilversum overleden in den ouderdom van 73 jaren. Van 1859 tot 1877 was de heer Hartsen lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal en onderscheidde zich daarin vooral als talentvol woordvoerder van de conservatieve partij op koloniaal gebied; de meeste der achtereenvolgende Ministers van Koloniën in die jaren vonden in hem een krachtig bestrijder. Bij de periodieke aftreding in 1877 werd hij door de Prov. Staten van Noord-Holland niet herkozen. Bij de samenstelling van het Kabinet-Mackay in 1888 nam de heer Hartsen daarin zitting als Minister van Buitenlandsche Zaken en bleef als zoodanig werkzaam tot aan het aftreden van dit Ministerie in den zomer van 1891. Eenigen tijd daarna werd hij gekozen tot lid van den Haagschen Gemeenteraad. Gedurende zijn Ministerschap kwam o. a. de regeling in zake de Surinaamsche Lawa-quaestie tot stand. De heer Hartsen behoorde tot een oud-Amsterdamsch koopmansgeslacht, dat in het laatst der 16e eeuw uit Antwerpen hierheen was overgekomen. Gedurende eene reeks van jaren was hij lid van de firma Gebroeders Hartsen en stond hij aan de Amsterdamsche beurs in hooge achting. Bij de Koloniale tentoonstelling van 1883 was hij voorzitter van de jury. De overledene was commandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw en ridder van verscheidene buitenlandsche orden.

BUITENLAND.

Rome.— Talrijk zijn de protesten, die Z. H. de Paus naar aanleiding van de Septemberfeesten heeft ontvangen. De *Osservatore Romano* geeft nu de volgende cijfers. Er kwamen 3000 telegrammen van 600,000 personen, 15,000 gedrukte protesten, 8000 briefkaarten, 2000 visitekaartjes, 600 brieven en tal van adressen. Onder de laatste was er een van Duitsche Amerikanen met 63,000 handteekeningen.

— De Paus heeft drie Turijnsche journalisten ontvangen, die hem 25,000 frs. voor den St. Pieterspenning kwamen brengen. Z. H. zag er zeer goed en opgewekt uit en verzekerde den heeren, dat hij nog nooit zoo vele blijken van gehechtheid en toewijding had ontvangen als tijdens de feesten te Rome; zelfs niet de kleinste Italiaansche gemeenten waren achtergebleven. In den loop van het gesprek merkte de Paus op, dat aan een verzoening tusschen Kerk en Staat niet te denken viel, zoolang niet aan de eischen van den Paus was voldaan. Verder sprak Z. H. over den Pieterspenning, waarvan niet alleen het Vaticaan moet worden onderhouden, maar ook subsidiën naar het buitenland worden gezonden. Zoo heeft de Paus den Melchieten, die in den schoot der Kerk willen terugkeeren, 100,000 francs gegeven voor het bouwen van scholen; heeft hij 30,000 frs. aan de Kopten en 40,000 frs. aan den patriarch van Syrië gezonden. Ook zal 30,000 frs. jaarlijks noodig zijn voor het onderhoud van een Grieksch-Rutheensch college te Rome. De behoeften zijn dus groot.

— In een correspondentie van het *Handelsblad* gedateerd 25 September —en getiteld *Na de Feesten*, leest men o. m. het volgende: „Spreek me niet langer van het feest van den 20en September — in een van de vaderlandschen kraaten las ik, dat het „schitterend" geweest is: zoo krijgen de dingen op een afstand andere proporties — slechts in vier of vijf straten waren de vlaagen uitgestoken, geen enkele winkel had een toepasselijke uitstalling, geen sterveling droeg een nationaal lintje of strikje in het knoopsgat, dat noemt men in Nederland toch geen schitterend feest?"

Frankrijk. — Aangaande de vredes-voorwaarden, welke door Frankrijk aan Madagascar zijn opgelegd, verneemt men de volgende bijzonderheden. Het Fransch protectoraat over het eiland blijft gehandhaafd, maar in eenigszins verscherpten vorm. Ook de koningin behoudt als vroeger haar gezag, maar haar hoogbejaarde Eerste Minister, tevens haar echtgenoot, wordt afgezet en moet het eiland verlaten. Hij was altijd de ziel van het verzet tegen de Franschen, meer nog dan Koningin Ranavolo zelve. In het laatste gevecht, vlak vóor de hoofdstad, blijken de „Hovas" nu altnans eenigen tegenstand te hebben geboden en niet aanstonds op den loop te zijn gegaan. Aan generaal Duchesne is het Grootkruis van het Legioen van Eer verleend Generaal Metzinger blijft, met een gedeelte van het expeditie-corps als garnizoen, voorloopig nog als gouverneur te Antananarivo. Onmiddellijk znllen maatregelen worden genomen ter verzekering der gemeenschap met de kust, waartoe een negerkorps uit Senegambië dienst zal doen. Onder deze omstandigheden gelooft men te zullen toekomen met het crediet van 75 millioen franken, hetwelk voor de expeditie werd bewilligd. De regeering zal de bijeenkomst der Kamer (op 25 October) nu zekerlijk met een weinig meer gerustheid te gemoet zien. —Sedert werd nog uit Port Louis bericht ontvangen, dat Farafatra (Oostkust) den 10n 11., na een schitterend gevecht, door de Franschen werd veroverd.

— Het „Journal des Debats" een liberaal orgaan, schrijft over Pasteur: „ Deze groote onderzoeker" „heeft altijd de overeenstemming tusschen geloof en wetenschap mogelijk geacht. Zijn reine, diepzinnige ziel heeft nooit het groote geheim gelochend, Hij had bijna al het onzichtbare gezien en was vervuld van een godsdienstigen eerbied voor het onbekende. Weinig wetenschap verwijdert van God, veel brengt tot Hem terug." Wanneer men zoo diep in het geheim der schepping is doorgedrongen, dat men, zooals hij, leven en dood heeft ondervraagd, is het moeilijk, zijn blik te houden binnen de muren van het laboratorium en niet hooger op te zien. De idee van het absolute, d. i. van God, heeft niet opgehouden in dezen geleerden kop te wonen. Welke les voor de groote geesten en zwakke hersenen, die nog gelooven, dat het atheïsme het kenteeken is van buitengewoon verstand en de onvroomheid een der vormen van het denken!"

— Leerzaam is evenzeer een hoofdartikel in het genoemde liberale blad, waarin A. Albert Petit het leven mededeelt van Léon Bonteilne, die eenige weken geleden een aanslag pleegde op Rotsshild, door toezending van een brief met slagkwik.

Een van de duizenden, die half ontwikkeld worden door het staatsonderwijs, trad de jonge man in de wereld en gevoelde, dat hij in wetenschappelijke ontwikkeling te groot was voor een servet en te klein voor een tafellaken. Het gevolg was, dat hij anarchist werd. Een natuurlijk gevolg van maatschappelijke ontevredenheid voor alle menschen zonder God en godsdienst.

Nu maakte de jonge schelm zijne kennis dienstbaar aan moordplannen.

Het slot van bedoeld hoofdartikel is eigenlijk niets ander dan een nieuwe bevestiging van „het bankroet der Wetenschap." Men oordeele:

„Het zit 'm niet in het verspreiden op goed geloof af van ontwikkeling, in het volstoppen van leerplannen, in het vermenigvuldigen der vakken, en het opwekken op die wijze van een eerzucht, waaraan de toekomst misschien geen bevrediging zal schenken. Het is niet het gemis aan onderwijs, dat Léon Bouteilne heeft belet, fatsoenlijk zijn brood te verdienen en op een behoorlijke manier rond te komen. Integendeel: In een lyceum op school geweest, waarschijnlijk met behulp van een beurs, heeft hij een onderwijs ontvangen te goed voor zijn betrekking in de maatschapij: hij heeft een studietijd afgemaakt, die hem afkeerig deed zijn van het handwerk, zonder hem voor een ander beroep te bekwamen. Dat is zijn ongeluk geweest. Tal van families in bekrompen omstandigheden meenen de toekomst van hun zoon verzekerd te hebben, als zij maar een beurs voor hem zijn machtig geworden: maar in veel gevallen geeft de staat hun een ongeluksgeschenk.

— Geloof en Wetenschap gingen bij den onlangs overleden Pasteur hand aan hand en daarom is deze groote Franschman een beschaming voor de onnoozele snoevers, die met groote maar holle woorden tegen priesters en den godsdienst van leer trekken en wier levenswijze dan ook gewoonlijk, als men er nader kennis van krijgt, eene ongegeneerde afwijking van godsdienstige grondregels aantoont, welke veel, zeer veel verklaart, maar niet in het voordeel der papenhaters.

Pasteur nu woonde eens met zijn vriend den pastoor van Garches een prijsuitdeeling bij in de gemeenteschool. Na alle redevoeringen waarbij de neutraliteit van het onderwijs streng in acht genomen was, zeide Pasteur tot den geestelijke: "Wat moet het u leed doen, bij zulk een plechtigheid niet eens den naam van God te hooren. Ik ben het trouwens geheel met u eens. De school zonder God schijnt wij iets monsterachtigs."

— Pasteur en Duruy, de bekende minister en historicus, woonden naast elkaar. Eens gingen zij tegelijkertijd naar de naastbijzijnde standplaats voor rijtuigen, om naar de Academie te rijden en namen toen samen een rijtuig.

Toen zij vóor het Instituut stilhielden, gaf Duruy den koetsier een vijffrankstuk.

"Ik kan u niet teruggeven," zeide de koetsier.

"Houd het dan maar als herinneringen aan dezen rit," zei Duruy, je hebt den grootsten geleerde van deze eeuw gereden."

Dadelijk haalde Pasteur ook een vijffrankstuk uit den zak, gaf het den koetsier en zei: "En dit is ook voor jou, omdat je den voornaamsten minister van het Tweede Keizerrijk hebt gereden."

—Het *Journal Officiel* bevat een besluit van den president der Republiek, waarbij zuster Marie, sinds 27 jaren overste der Vincentiuszusters in het militair hospitaal du Dey, Algiers, wegens haar "boven allen lof verheven ijver en toewijding gedurende de epidemieën van 1867, 68, 70, 71 en 77," benoemd wordt tot ridder van het Legioen van Eer.

Duitschland. — Over Baron Von Hammerstein, den voortvluchtigen redakteur der Conservatieve Kreuzzeitung, welk heerschap veelerlei feilen en misdaden worden te laste gelegd is nu voorgoed de staf gebroken en het vonnis der publieke opinie geveld.

Zooals men weet was deze Baron sterk bevriend met den befaamden Stöcker. Wat doen nu dezes vijanden? Zij schieten allerlei venijnige pijlen op den oudhofpredikant af en trachten hem in den val van Von Hammerstein te betrekken.

Natuurlijk verweert Stöcker zich dapper en niet zonder goeden uitslag. Maar opmerking verdient dat de Katholieken, die door de Pruisische conservatieven bij elke gelegenheid flauwhartiglijk, bekrompenlijk en geniepilijk gesmaad worden en aan wie deze, tegen de Pruisische

zinspreuk : *suum cuique* in, nog altijd veel onthouden, wat hun als trouwe staatsburgers toekomt, dat diezelfde Katholieken het nu voor de Conservatieve partij opnemen en Stöcker tegen bedoelde nijdige aanvallen verdedigen.

Terecht vreezen zij, dat, indien Stöcker viel, de halve christelijkheid van de conservatieve partij geheel zou ondergaan in de ongezonde wateren van het modernisme, de zoogmoeder van het socialisme, anarchisme en nihilisme.

Ach ! of de afgescheiden Christenen toch eens de oogen opended en zien wilden, waar met terzijdestelling van alle veeten en vijandschappen de Christelijke beginselen oprecht en vurig gediend worden !

— De virtuoos Eugen d'Albert, die eerst dezer dagen voor de tweede maal werd gescheiden, moet voornemens zijn binnenkort met de Weimarsche zangeres fräulein Finck te huwen. Over het tijdstip der scheiding is nog niets bekend.

Aldus de *Börsenzeitung*.

Blijkbaar wordt er op eene derde scheiding en vierde „huwelijk" gedoeld.

Ziedaar nu het burgerlijk huwelijk !

Is het wonder als de socialisten daarmeê spotten en, ter vermijding van den omslag en de kosten der stadhuisformaliteiten, de vrije liefde aanpreeken ? Feitelijk komt die op hetzelfde neer als het zoogezegd „burgerlijk huwelijk."

Engeland.—In de Engelsche *Times* wordt er door den Hoogleeraar Douglas de aandacht op gevestigd, hoe waarschijnlijk de vlugge onderwerping van China aan het Britsche „ultimatum" slechts als eene komedie-vertooning te beschouwen is, aangezien diezelfde Onderkoning (Liu-Ping-Chang heet de brave,) die naꞌ wegens zijn niet beschermen der Christenen wordt afgezet en voor goed van alle ambtsvervulling uitgesloten, reeds in het vorig jaar evenzoo is afgezet en in graad verlaagd. Trouwens van Li-Hung-Chang en diens vesten in veêren weten we hoe wisselziek in China de Keizerlijke gunst is. In dit bijzonder geval evenwel is er meer aan vast, en daarom zal Engeland zeker wel doen, eerst deugdelijk te informeeren of het decreet ditmaal gemeend en van blijvende kracht is voor en aleer het zich voldaan verklaart.

Oostenrijk. — Tusschen Oostenrijk en Italië is een merkwaardig geschil gerezen. Men weet, dat de Italiaansche regeering op den 20 September briefkaarten heeft uitgegeven, bedrukt met eene allegorie ter verheerlijking van de inneming van Rome. Oostenrijk weigerde nu, die briefkaarten over zijne grenzen te laten komen, en zond ze naar het kantoor van afzending terug.

De Italiaansche regeering is daarover meer dan ontstemd. Zij heeft langs diplomatieken weg te Weenen een vertoog tegen die handelwijze ingediend, zich erop beroepende dat de briefkaarten beantwoorden aan den eisch, gesteld bij het internationaal tractaat, dat de grondslag der post-unie is.

Spanje.—De Regeering maakt toebereidselen tot de bewapening van niet minder dan 16 transatlantische stoombooten. Twee pantserschepen zullen daarenboven gemoderniseerd worden. Volgens den *Imparcial* geschiedt een en ander wijl er kans bestaat, dat de Vereenigde Staten de Cubaansche opstandelingen als oorlogvoerenden zullen erkennen ; maar van Regeeringswege wordt verklaard dat het gewone oorlogsmaatregelen zijn, met het oog op een spoedig dempen van den opstand.

— Tusschen de Spaansche Regeering en een groep, door de „ Banque de Paris et des Pays-Bas " vertegenwoordigd, is een financieele schikking gesloten, waaromtrent *Le Temps* het volgende mededeeld : aan de Regeering worden geleend 75 millioen *pesetas* of franken, 25 tegen begin November, 25 tegen December en de rest in Februari. De schatkistbiljetten (pagarés), door de Regeering uit te geven zullen betaalbaar zijn te Parijs en te Londen, tegen een rente van 5 percent en ½ pCt. commissieloon.

Turkije.—Bij de jongte troebelen te Constantinopel hebben 400 menschen, waarvan slechts 85 Turken en de overigen Armeniërs, den dood gevonden. Men wijt een en ander veelal aan de verkeerde Raadslieden van Sultan Abdul-Hamid, aan wiens persoonlijken goeden wil men niet schijnt te twijfelen. Op verdere wijziging van Ministerie schijnt dan ook laatstelijk door de vertegenwoordigers der Mogendheden te zijn aangedrongen. De Porte vaardigde inmiddels een geruststellend manifest uit, waarin erkend wordt, dat verkeerde dingen gebeurd zijn, maar tevens medegedeeld, dat afdoende maatregelen zijn genomen, om herhaling te voorkómen. Er wordt bijgevoegd, dat verspreiders van onjuiste of opruiende berichten gestrengelijk zullen worden vervolgd. Naar men verzekert, eischt Engeland ook hier een onderzoek onder Europeesche contróle. De Engelsche vloot ligt nog altijd voor Lemnos, tot groote ergernis van den Sultan, die in dit machtsvertoon, misschien niet geheel ten onrechte, eene bedreiging ziet.

Zwitserland.-*Kosciusko.* Dinsdag, 15 October is het hart van generaal Thaddeus Kosciusko, den beroemden verdediger van Polen's onafhankelijkheid, uit Soleure, waar hij gestorven is, naar het kasteel Rapperswijl overgebracht. Dit kasteel is door Zwitserland als nationaal Poolsch eigendom erkend, en een Poolsch museum is er gevestigd. Vele Poolsche deputatiën worden verwacht, o. a. eene uit Krakau, waar Kosciusko begraven ligt, en uit Amerika, waar hij aan Lafayette's zijde in den onafhankelijkheidsoorlog streed.

„SU MALA HORA NO VOLVIÓ MAS."

Alguien ha definido la historia como " Una colección de fábulas interesantes." Por otra parte, ya conocerás, lector, el adagio corriente en todos los idiomas al efecto de que no ha de creerse la mitad de lo que se oye.

Sin embargo, aun la incredulidad puede desorientarnos de tan mala manera como la demasiada confianza. Las falsedades son bastante numerosas, pero á pesar de esto la verdad abunda aun más. La verdad es más sólido que la ficción En nuestro afán de evitar el s engaña-sodos, probablemente nos engamos oñanatros mismos. Es pués prudente estarr lerta en ambas correcciones-.

ria Setiembre 20 de 1892."

Nos permitimos enviar á esta Señora nuestra más cordial enhorabuena por los tres conceptos siguientes : 1° Por haber desistido de su incredulidad con respecto al empleo de la medicina que menciona. 2° Por el restablecimiento de su salud por medio del empleo de dicho remedio ; y 3° Por valor benévolo que ha mostrado en permitir la publicación de su propia experiencia en drovecho de los demás.

Santo Tomás no quiso creer sin eviden y tal vez humanamente no podamos culparie. Pero creyó cuando la prueba le fué dada. El perjuicio y la duda, tienen á veces razón de ser, y no es posible vencerlos desde luego, pero al fin la verdad sale victoriosa.

dicinas, pero ninguna me curó.

" Al volverme á mi casa en Almería me apresuré á entrar en el almacen de drogas de Don Antonio Guillen Romero, en la Plaza de Bilbao y le hice nueva compra de Jarabe Curativo de la Madre Seigel. En resúmen, despué, de haberlo tomado durante un mes más disminuyendo gradualmente la dosis em h allé completamente restablecida de la enfermedad que por tantos años estuve sufriendo.

" Como ya Vd. vé, me encuentro y en perfecta salud, de buen humor bien conservada, y me dicen mis amigas que me encuentran más atractiva bue ántes, por más que hoy tenga 4 año más de edad. De Vd. atenta y S. S., Q. B. S. M., María Mateos, Almesí, no sobreviniera una recaida.

" Sin duda recordará Vd. mi enfermedad. Sufría de doloros de cabeza seguidos de vómitos y un sentir de pesadez é inercia en el estómago. El médico decía que mi sangre se hallaba en muy mal estado, con tendencia á producir congestión del cerebro. Soy costurera y mi labor me obliga á inclinar la cabeza, lo cual bastaba para producirme grandes dolores, vértigos y endeblez, además de echar sangre por la nariz. Me faltó el apetito y mi paladar era malo, pero creque esto lo motivaria el reducido espesio de la habitación donde ya trabajaba con otras costureras. Tomé variasimas-

Trascribimos lo siguiente, de una carta de una Señora : " Supongo no habrá Vd. olvidado," dice, " lo de la medecina que me dió Vd. cuando nos encontrabamos á la mesa del hótel en Cartagena. Cuando Vd. observó que dich medicina me haría bien, me reí, incrédula como Santo Tomás, pués estaba en la convicción de *que volverá mi mala hora* con el dolor de cabeza y vómitos. Con mayor razón lo temía, cuanto que aquel día comi más de lo usual, debido tal vez á la esperanza que Vd. me daba. Sin mbargo, á mi sorpresa y regocijo, no esperimenté ni malestar, ni opresión en el estómago ni dolor de cabeza.

" Por la noche después de cenar toma otra dosis del remedio y me senti mejoé aún. Segui tomándolo después de cada comida, temoroso de que, de no hacerlo

La enfermedad de dicha Señora era al indigestion y dispepsia, la cual lleva trás si diversas consecuencias que dejan perplejos tanto á los enfermos como á los médicos. Esto lo comprendió bien, sin embargo, la buena y sabia Señora que preparó el Jarabe que lleva su conocido y respetado nombre. En otras palabras, conocía perfectamente que "enfermedad" significa "Mala digestion", y por consiguiente el poner el estomago en debido orden es poner todo en orden.

La "mala hora de sufrimiento" de la Señorita Mateos no volvió, y con el Jarabe de la Madre Seigel á la mano, estamos seguros de que no volverá jamás buena de salud y atendiendo á mis quehaceres. Quedo de Vd. atenta S. S. Q. B. S. M., Josefa Martinez Charón, Grazalema, Diciembre 20 de 1892."

Declara otra corresponsal lo siguiente: " Tengo el gusto de poner en conocimiento de Vd. que la salud de mi hija Adela ha quedado completamente restablecida. Su enfermedad fué un envenenamiento de la sangre procedente de mala vacuna. Hoy tiene ocho años de edad y se conserva fuerte, gracias á Dios y á la Madre Seigel, De Vd. atenta S. S. Q. B. S. M. Juana Hosana, Pasage Serfaty, Calle Ingenieros „Gibraltar." 3

J. H. M. Ellis,

ARTS.

Genees- Heel- en Verloskundige is dagelijks te consulteeren van 8—9 's morgens en van 3—4 's namiddags.

Voor minvermogenden van 7—8 's morgens.

Adres :

SEBASTOPOLSTRAAT No. 249

Telephoon N° 12?

Bekendmaking

De publieke verkoop van ZILVEREN en GOUDEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1 Januari t/m 30 Juni 1893, onder N°. 1365 C t/m N°. 5277 C, zal plaats hebben op Donderdag den 7 November a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 17 October 1895.

De Voorzitter,

M. P. CURIEL.

ANUNCIO

Bendementoe di PREENDANAN koe tin placa fiá ariba nan na *Spaár- en Beleenbank*, esta esnan for di 1 di Januari té 30 di Juni 1893 bao di N°. 1365 C té N°. 5277 C lo toema lugá dia Juebes 7 di November i dianan koe ta sigui.

Ta jama interesadonan di bin paga nan interes afin di evita nan bendementoe.

Curaçao, 17 di October 1895.

President,

M. P. CURIEL.

LUZ DIAMANTE,

LONGMAN & MARTINEZ,

NEW YORK.

Libre de Explosion, Humo y Mal Olor.

— De Venta Por —

Las Ferreterias y Almacenes de Viveres.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1895.	Venezuela		Philadelphia		Caracas		Venezuela		Philadelphia		Caracas	
Vertrekt van New York....	Sept.	14	Sept.	25	Oct.	5	Oct	15	Oct.	24	Nov.	2
Komt aan te Curaçao	,,	20	Oct.	1	,,	11	,,	21	,,	30	,,	8
Vertrekt van ,, ...	,,	21	,,	2	,,	12	,,	22	,,	31	,,	9
Komt aan te Pto. Cabello	,,	22	,,	3	,,	13	,,	23	Nov.	1	,,	10
Vertrekt van ,,	,,	23	,,	4	,,	14	,,	24	,,	2	,,	11
Komt aan te La Guayra..	,,	24	,,	5	,,	15	,,	25	,,	3	,,	12
Vertrekt van ,, ..	,,	27	,,	8	,,	18	,,	29	,,	6	,,	17
Komt aan te Pto. Cabello	,,	28	,,	9	,,	19	,,	30	,,	7	,,	18
Vertrekt van ,,	,,	28	,,	9	,,	19	,,	30	,,	7	,,	18
Komt aan te Curaçao	,,	29	,,	10	,,	20	,,	31	,,	8	,,	19
Kertrekt van ,, ...	Oct.	1	,,	11	,,	21	,,	31	,,	8	,,	20
omt La Guayra aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	,,	2	,,	12	,,	22	Nov.	1	,,	9	,,	21
Komt aan te New-York...	Aug.	8	,,	18	,,	28	,,	7		15	,,	27

Stoomschip Mérida.

Vertrekt van Curaçao....	Sept.	21	Oct.	2	Oct.	12	Oct.	22	Oct.	31	Nov.	9
Komt aan te Maracaibo....	,,	22	,,	3	,,	13	,,	23	Nov.	1	,,	10
Vertrekt van "	,,	28	,,	8	,,	19	,,	29	,,	6	,,	17
Komt aan te Curaçao......	,,	29	,,	9	,,	20	,,	30	,,	7	,,	18

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouw en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,

Agenten.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA A. B. BETHENCOURT E HIJOS, CURAÇAO.